

Η ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΕΙΔΩΝ ΠΙΟ ΓΡΗΓΟΡΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΔΙΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ

Ο στόχος της παγκόσμιας κοινότητας για διατήρηση της βιοποικιλότητας στον πλανήτη έως το 2010, έχει χαθεί. Σύμφωνα με τους επιστήμονες η πορεία αυτή είναι μη αναστρέψιμη έως το 2015 και τα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν θα στοχεύουν στη μείωση των ρυθμών εξαφάνισης ειδών από τότε και μετά.

Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τη Βιολογική Ποικιλία που «μετά βαίων και κλάδων» είχε υπογραφεί το 2003 από 123 κράτη απέτυχε να μειώσει τους ρυθμούς μείωσης της βιοποικιλότητας παγκοσμίως.

Σύμφωνα με την καθηγήτρια Τζορτζίνα Μείς του Ιμπήριαλ Κόλετζ του Λονδίνου **«έχει χαθεί σίγουρα όχι μόνο ο στόχος που είχε τεθεί για το 2010 αλλά και οι αντίστοιχοι στόχοι που είχαν προβλεφθεί για το 2015».**

Η κ. Μείς εξέφρασε την άποψη των περισσότερων εκ των 600 συνέδρων της Ανοιχτής Επιστημονικής Διάσκεψης για τη Βιοποικιλότητα που διεξάγεται στο Κέιπ Τάουν της Νότιας Αφρικής. Διάφορες επιστημονικές εκτιμήσεις κάνουν λόγο για εξαφάνιση 12.000 και πλέον ειδών κάθε χρόνο που περνά.

«Είναι δύσκολο να σκεφτείς ότι υπάρχει κάποια σημαντικότερη προτεραιότητα από την προστασία των υπηρεσιών των οικοσυστημάτων τα οποία θεμελιώνονται από τη βιοποικιλότητα» ανέφερε η κ. Μείς, υπεύθυνη για την ανάπτυξη των κριτηρίων ένταξης των απειλούμενων ειδών στην αντίστοιχη Κόκκινη Λίστα.

Στόχος των συνέδρων στο Κέιπ Τάουν είναι η επίβλεψη και βελτίωση **της έκθεσης των Ηνωμένων Εθνών για την παγκόσμια βιοποικιλότητα** η οποία αναμένεται να δημοσιευθεί το 2010, έτος το οποίο έχει ανακηρυχτεί Διεθνές Έτος Βιοποικιλότητας. Έτσι, το 2010 θα υπάρξει η «πανηγυρική» επιβεβαίωση άλλης μιας σημαντικότητας περιβαλλοντικής αποτυχίας για τον πλανήτη.

Μία επιπλέον «κρίση» που θα τεθεί επί τάπητος στο Κέιπ Τάουν είναι η **επονομαζόμενη από τους ίδιους τους επιστήμονες «ήσυχη κρίση» των γλυκών νερών**, η οποία έχει καταστήσει ως τα πλέον απειλούμενα κάποια από τα είδη της πανίδας και της χλωρίδας των ποταμών και των λιμνών **«Τα συγκεκριμένα είδη εξαφανίζονται 4 με 6 φορές γρηγορότερα από όλα τα υπόλοιπα»** ανέφερε σχετικά ο Γερμανός επιστήμονας Κλέμεντ Τόκνερ.

Επιπλέον, δεν λείπουν οι ανησυχίες ότι τα οικοσυστήματα των ποταμών και των λιμνών θα είναι τα πρώτα που ίσως καταστραφούν πλήρως μετά από τουλάχιστον 13.000 χρόνια ύπαρξης. Σύμφωνα με κάποιες εκτιμήσεις για παράδειγμα το 2025 ίσως κανένας κινέζικος ποταμός δεν θα εκβάλλει στις θάλασσες παρά μόνο σε περιόδους πλημμυρών.

Ακόμα και οι συντηρητικότερες εκτιμήσεις αναφέρουν ότι **από το 1992 μία έκταση τροπικού δάσους μεγαλύτερη από την έκταση της Σουηδίας έχει καταστραφεί.** Ένα μεγάλο μέρος του εδάφους αυτού προορίζεται για την παραγωγή βιοκαυσίμων, οι συνέπειες των οποίων τώρα έχουν αρχίσει να γίνονται ορατές. Τα βιοκαύσιμα όμως δεν αποτελούν το μόνο «κυβερνητικό λάθος» εναντίον της βιοποικιλότητας.

Πέρα από την αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τις μονοκαλλιέργειες, τα φυτοφάρμακα, την ανεξέλεγκτη απόθεση αποβλήτων, την υπεραλιεία, την υπερθήρευση και την κατασκευή φραγμάτων σε ολόκληρο τον πλανήτη «ακόμα και όταν εφαρμόζονται πράσινες πολιτικές, εφαρμόζονται χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τους τις επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα» σύμφωνα με την Αν Λαριγκοντερί της διεθνούς οργάνωσης Diversitas.

Απόλυτα σύμφωνη με τα συμπεράσματα της Ανοιχτής Επιστημονικής Διάσκεψης για τη Βιοποικιλότητα του Κέιπ Τάουν είναι και η **έρευνα του Πανεπιστημίου της Αδελαΐδας της Αυστραλίας, σύμφωνα με την οποία οι πληθυσμοί των υπό εξαφάνιση ειδών που είναι κάτω από 5.000, δεν θα μπορέσουν να ανταπεξέλθουν στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής.**

Η έρευνα αντίθετα με το διαδεδομένο μέχρι τώρα **“κανόνα του 50-500”** για την επιβίωση των ειδών (50 τουλάχιστον ενήλικα για αποφυγή ενδογαμιών και πληθυσμός άνω των 500 για να ανταπεξέλθουν στις κλιματολογικές αλλαγές) διαπιστώνει ότι δεν επαρκεί ένας πληθυσμός άνω των 500, αλλά ο δεκαπλάσιος, άνω των 5000 δηλαδή ανά είδος, προκειμένου να μπορέσει να αντιμετωπίσει τις περιβαλλοντικές αλλαγές χωρίς να κινδυνεύει με εξαφάνιση.

Αναφορές:

Environmental News Network,
<http://dx.doi.org/10.1016/j.biocon.2009.09.001>,
International Press Service News Agency

12 Οκτωβρίου 2009
Άρης Καπαράκης
Συνεργάτης της ΜΚΟ Σόλων
aris@solon.org.gr